

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**
Навчально-науковий інститут права

07-05-65S

СИЛАБУС		SYLLABUS	
<i>Журналістська діяльність в умовах кризових ситуацій (війн, конфліктів, катастроф)</i>		<i>Journalistic activity in crisis situations (wars, conflicts, disasters)</i>	
Шифр за ОП	OK 08	Code in Degree Programme	
Освітній рівень: магістерський (другий)		Educational level: master's (second)	
Галузь знань Журналістика	06	Field of Knowledge Journalism	
Спеціальність Журналістика	061	Field of Study Journalism	
Освітня програма: Медіаправо та медіабезпека		Degree Programme: Media Law and Media Security	

PIBHE – 2024

Силабус навчальної дисципліни «Журналістська діяльність в умовах кризових ситуацій (війн, конфліктів, катастроф)» для здобувачів вищої освіти ступеня

«магістр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Медіаправо та медіабезпека», 061 «Журналістика». Рівне. НУВГП. 2024. 15 с.

ОП на сайті університету: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/30396>

Розробник силабусу:

Матвійчук Андрій Васильович, професор, д.філос.н., професор кафедри правових природоохоронних дисциплін

Силабус схвалений на засіданні кафедри правових та природоохоронних дисциплін.

Протокол № 1 від 29 серпня 2024 року

В.о. завідувача кафедри: Швець Оксана Михайлівна, доцент, в.о. завідувача кафедри правових та природоохоронних дисциплін.

Керівник (гарант) ОП: Мітчук Ольга Андріївна, д. н. соц. ком., професор, в.о. завідувача кафедри інформаційного права та юридичної журналістики.

*Схвалено науково-методичною радою з якості ННІП:
Протокол № 1 від 02 вересня 2024 року*

Голова науково-методичної ради з якості ННІ: Цимбалюк Валерій Іванович, к.ю.н., професор.

© Матвійчук, 2024

© НУВГП, 2024

ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ «ЖУРНАЛІСТСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ В УМОВАХ КРИЗОВИХ СИТУАЦІЙ (ВІЙН, КОНФЛІКТІВ, КАТАСТРОФ)»	
<i>Навчальна дисципліна «Журналістська діяльність в умовах кризових ситуацій (війн, конфліктів, катастроф)» є дисципліною циклу фахової підготовки за освітньою-професійною програмою «Медіаправо та медіабезпека» за спеціальністю 061- Журналістика, спрямована на досягнення визначених результатів навчання, якій встановлено форму підсумкового контролю «екзамен» та визначено кількість 4 кредити ЄКТС.</i>	
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	<i>Магістерський (другий) ступінь вищої освіти</i>
Освітня програма	<i>«Медіаправо та медіабезпека»</i>
Спеціальність	<i>061 «Журналістика»</i>
Рік навчання, семестр	<i>Рік навчання – 1, семестр – 1</i>
Кількість кредитів	<i>4</i>

Лекції:	Для денної форми навчання – 16 Для заочної форми навчання - 4
Практичні заняття:	Для денної форми навчання – 24 Для заочної форми навчання - 8
Лабораторні заняття:	-
Самостійна робота:	Для денної форми навчання – 80 Для заочної форми навчання - 108
Всього	120
Курсова робота:	-
Форма навчання	Денна, заочна
Форма підсумкового контролю	залік
Мова викладання	державна
ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА	
Лектор 	Андрій Васильович Матвійчук, професор, д.філос.н., професор кафедри правових природоохоронних дисциплін
Вікіситет	Андрій Васильович Матвійчук— <i>Wikicumet</i> (nuwm.edu.ua)
ORCID	https://orcid.org/0000-0002-0008-8589
Як комунікувати	a.v.matviichuk@nuwm.edu.ua
ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ	
Мета та завдання	
<p>Метою вивчення дисципліни «Журналістська діяльність в умовах кризових ситуацій (війн, конфліктів, катастроф)» є надати здобувачам освіти практичні знання та навички для ефективної роботи в кризових ситуаціях, а також підготувати фахівців, здатних працювати в складних умовах та забезпечувати якісне інформування суспільства, дотримуючись найвищих стандартів професійної діяльності та забезпечуючи суспільство достовірною та об'єктивною інформацією.</p> <p>Завдання вивчення курсу «Журналістська діяльність в умовах кризових ситуацій (війн, конфліктів, катастроф)» полягають у підготовці здобувачів освіти до роботи у кризових ситуаціях (в умовах воєнних дій, у зонах стихійного лиха, під час ескалації політичної напруги тощо), у яких на підставі теоретичних і практичних знань та навичок вони зможуть виконувати професійні обов'язки журналіста з урахуванням норм національного та міжнародного законодавства, що регулює діяльність журналістів у кризових ситуаціях.</p>	
Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle	
Передумови вивчення* (місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі)	

Теоретичною базою вивчення дисципліни «Журналістська діяльність в умовах кризових ситуацій (війн, конфліктів, катастроф)» є дисципліни «Медіаправо», «Конституційне право», «Теорія журналістики».				
Компетентності				
<p>ІК – Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері</p> <p>ЗК 2. Здатність планувати час та управляти ним.</p> <p>ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня.</p> <p>ЗК 9. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>СК 1. Здатність використовувати спеціалізовані концептуальні знання з теорії та історії журналістики, новітні технологічні досягнення для розв'язання задач дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері журналістики / медіаправа.</p> <p>СК 2. Здатність критично осмислювати проблеми у сфері журналістики та дотичні до них міждисциплінарні проблеми.</p> <p>СК 3. Здатність приймати ефективні рішення у сфері журналістики / медіаправа.</p> <p>СК 8. Здатність виконувати складні завдання і вирішувати складні проблеми в галузі медіаправа та медіабезпеки; виробляти ефективні рішення з використанням правового інструментарію, оцінювати сутність подій та процесів з позиції верховенства права та дотримання законодавства.</p>				
Програмні результати навчання (ПРН). Результати навчання (РН)*				
<p>РН 01. Приймати ефективні рішення з проблем журналістики, у тому числі в умовах багатокритерійності, неповних чи суперечливих інформації та вимог.</p> <p>РН 03. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.</p> <p>РН 07. Дискутувати зі складних комунікаційних проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.</p> <p>РН 14. Приймати рішення та розв'язувати професійні завдання з позицій соціальної відповідальності, верховенства права та дотримання законодавства.</p>				
Структура та зміст навчальної дисципліни				
Тема	РН	Форми організації навчання	Кількість годин	
			денна форма навчання	заочна форма навчання
Тема1. Зміст і особливості сучасної кризової журналістики (журналістики кризових ситуацій) Опис теми 1. Поняття кризової журналістики. Визначення та її визначальні характеристики та місце у термінології мас-медіа. Відмінності від	РН 04, РН 09, РН 11	Л	2	2
		ПР	4	

<p>традиційної журналістики. Специфіка роботи журналіста в кризових ситуаціях. Психологічні аспекти. Фізичні ризики. Правове забезпечення. Етичні дилеми.</p> <p>2. Функції кризової журналістики. Інформування суспільства. Мобілізація суспільства. Інформування влади про ситуацію. Контроль за діями влади. Роль журналістики у суспільстві під час кризи.</p> <p>3. Види криз та їх вплив на журналістську діяльність. Природні катастрофи (землетруси, повені, посухи). Техногенні катастрофи (аварії на виробництві, техногенні пожежі). Соціальні кризи (конфлікти, революції). Політичні кризи. Війни. Пандемії. Кризові ситуації у житті сучасної України та світу. Роль міжнародних інституцій у журналістиці кризових ситуацій.</p>		CP	15	18
<p>Тема 2. Стандарти професійної діяльності журналістів в умовах кризових ситуацій Опис теми 2.1. Міжнародні стандарти журналістики в умовах кризових ситуацій.</p>	PH 04, PH 09, PH 11	Л	2	
		ПР	4	2
		CP	15	18

Формування міжнародних стандартів журналістики. Міжнародні документи та конвенції регулюють діяльність журналістів у кризових ситуаціях.

2.2. Принципи, що лежать в основі міжнародних стандартів журналістики. Об'єктивність та неупередженість. Точність та достовірність інформації. Захист джерел інформації. Повага до приватності. Відповідальність за наслідки поширеної інформації.

2.3. Національні стандарти журналістики в умовах кризових ситуацій. Кодекс етики українського журналіста. Вимоги до журналістської діяльності відповідно до Кодексу. Баланс думок і дискусії щодо його дотримання в умовах кризи (надзвичайні пригоди, збройні конфлікти, епідемії тощо). Відокремлення фактів від коментарів. Оперативність як важливий стандарт і його роль у сучасній мультимедійній журналістиці. Повнота інформації та її обмеження в умовах кризових ситуацій. Достовірність та

<p>винятки у використанні анонімних джерел. Правила дотримання стандарту точності й коректності.</p>				
<p>Тема 3. Основні підходи до висвітлення кризових ситуацій <i>Опис теми.</i> 3.1. Підходи до висвітлення кризових ситуацій. Фокус на історіях окремих людей. Аналітичний підхід (аналіз причин, наслідків та тенденцій). Дата-журналістика для аналізу кризових ситуацій. Інформаційний підхід (надання фактів без оціночних суджень). Візуальна журналістика (використання фото, відео та інфографіки для більш ефективного донесення інформації). Структурування інформації залежно від формату засобів масової інформації. 3.2. Сучасні тенденції у висвітленні кризових ситуацій. Фактор соціальних мереж. Громадянська журналістика. Сенсаціоналізм і його небезпеки. Інформаційні війни: боротьба за наративи. Маніпуляція інформацією, дезінформація. Роль ботів та тролів</p>	<p>RH 1, RH 02, RH 07</p>	<p>Л</p>	<p>2</p>	
		<p>ПР</p>	<p>4</p>	<p>2</p>

<p>у поширенні фейкових новин. 3.3. Журналіст-фрілансер в умовах кризових ситуацій: права, обов'язки, статус. 3.4. Специфіка створення продукту для ТБ, радіо, друкованих видань, нових медіа.</p>		СР	15	18
<p>Разом модуль 1</p>		Л	6	2
		ПР	12	4
		СР	45	54
<p>Тема 4. Збирання та опрацювання інформації в умовах кризових ситуацій <i>Опис теми</i> 4.1. Особливості збору інформації в умовах кризи. Швидкість та оперативність. Обмежений доступ до джерел (перешкоди у доступі до офіційних джерел, необхідність пошуку альтернативних джерел інформації). Загрози для життя та здоров'я журналістів при зборі інформації у кризовій ситуації. Етичні дилеми. Пошук балансу між правом на інформацію та необхідністю захисту приватності постраждалих. 4.2. Методи збору інформації в умовах кризи. Інтерв'ю. Особливості проведення інтерв'ю з учасниками подій, експертами та місцевими</p>	<p>PH 04, PH 09, PH 11</p>	Л	4	2
		ПР	6	2
		СР	15	18

<p>жителями. Спостереження за подіями як метод збору інформації. Документальні джерела. Використання офіційних документів, фото-, відеоматеріалів. Робота у соціальних мережах. Роль соціальних мереж як джерела інформації та інструменту для взаємодії з аудиторією. 4.3. Перевірка інформації в умовах кризи. Крос-перевірка. Факт-чекінг. Контакт з експертами. Фактор слухів та чуток. 4.4. Опрацювання інформації та підготовка матеріалу. Структурування інформації. Принципи відбору фактів та їх логічного подання. Мова та стиль повідомлень. Питання адаптації мови до аудиторії та специфіки події. Візуальний ряд. Дотримання дедлайнів. Оперативна підготовка матеріалу.</p>				
<p>Тема 5. Правові засади діяльності журналіста у кризових ситуаціях <i>Опис теми</i> 5.1. Міжнародне гуманітарне право та журналістика. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права:</p>	<p>PH 04, PH 09, PH 11</p>	<p>Л</p>	<p>4</p>	
		<p>ПР</p>	<p>4</p>	<p>2</p>
		<p>СР</p>	<p>10</p>	<p>18</p>

свобода слова та її обмеження.

5.2.

Національне законодавство і журналістика у кризових ситуаціях. Конституційні гарантії свободи слова. Закон України «Про інформацію». Закон України «Про медіа». Закон України «Про доступ до публічної інформації». Права та обов'язки журналістів, відповідальність за поширення недостовірної інформації. Відповідальність журналістів. Цивільно-правова відповідальність. Кримінальна відповідальність. Дисциплінарна відповідальність.

5.3.

Права журналістів в умовах кризових ситуацій. Право на збір інформації. Право на свободу вираження поглядів. Право на захист від переслідувань. Право на безпеку. Захист прав журналістів. Судовий захист. Роль професійних спілок. Міжнародні організації з захисту прав журналістів (Репортери без кордонів, Комітет захисту журналістів).

5.4.

Особливості законодавства в умовах воєнного стану або надзвичайної

<p>ситуації. Обмеження свободи слова в умовах кризи. Законні обмеження свободи слова. Пропаганда війни, розпалювання міжнаціональної ворожнечі. Захист державної та національної безпеки.</p>				
<p>Тема 6. Протидія фейкам і маніпуляціям в умовах кризи (конфлікту) Опис теми 6.1. Фейки (неправдиві новини), маніпуляція та дезінформація в інформаційному полі кризових періодів. Патогенні тексти. Характеристики маніпулятивних «текстів». Необхідність критичного мислення в умовах кризових ситуацій. Аналіз і перевірка матеріалів соцмереж. Перевірка достовірності аудіо та відеоматеріалів. Проблема «істинності» тексту. 6.2. Мова ворожнечі як соціокультурний і комунікативний феномен. Особливості медійного висвітлення екстремальних ситуацій. Позитив і негатив в інформації кризових періодів. Журналістські табу, питання нормативності лексикону, межа</p>		Л	2	
		ПР	2	

коректності запитань тощо.		СР	10	18
Разом модуль 2		Л	10	2
		ПР	12	4
		СР	35	54
ВСЬОГО		Л	16	4
		ПР	24	8
		СР	80	108
Форми та методи навчання				
<p>Форми навчання: традиційні лекції та практичні заняття, модельні практичні заняття у професійному середовищі, вебінари, науково-практичні семінари, дуальні заняття із залученням практиків.</p> <p>Методи навчання: аналітичний, дослідницький, проблемно-пошуковий, дискусія, ситуативні задачі, презентація, елементи навчальної гри.</p>				
Інструменти, обладнання, програмне забезпечення				
<p><i>Технічні засоби навчання:</i> мультимедійне обладнання, ноутбук, екранна (проекційна) апаратура.</p> <p><i>Програмне забезпечення:</i> MS Windows, MS Office, навчальна платформа Moodle.</p>				
Порядок оцінювання програмних результатів навчання/результатів навчання				
<p>Для досягнення цілей та завдань курсу студентам потрібно вчасно виконати індивідуальні завдання (розв'язання практичних задач, виконання індивідуальних завдань (реферати, контрольні) тощо), брати участь у практичних заняттях (доповіді актуальні запитання, участь у дискусіях, тощо); вчасно здати модульні контролі знань.</p> <p>Викладач проводить оцінювання індивідуальних завдань студентів шляхом проставлення балів за визначеними критеріями, що вчасно доводяться здобувачам освіти. Також, студент під наглядом викладача самостійно оцінює свою роботу.</p> <p>За вчасне та якісне виконання усіх видів завдань, студент отримує такі обов'язкові бали:</p> <ul style="list-style-type: none"> • по 3 бали за якісну підготовку до кожного практичного заняття; • 24 балів за якісне оформлення індивідуального завдання (реферат (12), контрольна (12)); • 20 балів – модуль 1; • 20 балів – модуль 2. <p>Усього 100 балів.</p> <p>Додаткові бали студент може отримати при написанні наукової статті, наукової роботи на конкурс, есе, тощо. Тему для дослідницької роботи студенти можуть вибрати самостійно.</p>				
Вид занять	Бали	Форма контролю		
Поточна складова оцінювання				

<p>Практичне заняття 1.</p> <p>Зміст і</p> <p>особливості сучасної кризової журналістики (журналістики кризових ситуацій) (заняття 1).</p> <p><i>Мета:</i></p> <p>Ознайомити студентів з визначенням кризової журналістики та її відмінностями від інших видів журналістики. Визначити основні функції кризової журналістики в суспільстві. Проаналізувати специфічні аспекти роботи журналіста в кризових ситуаціях (збір інформації, верифікація, етика). Оцінити роль журналістики у формуванні громадської думки під час кризи.</p>	<p>3</p>	<p>Форми проведення занять– практичне заняття</p> <p>Методи та технології навчання: обговорення ключових понять та проблем, що виникають у процесі вивчення теми; використання наочних матеріалів (слайди, схеми) для ілюстрації теоретичного матеріалу.</p> <p>Форма контролю:</p> <p>Аналітична робота щодо висвітлення конкретної кризи в українських або світових медіа.</p>
---	-----------------	---

<p>Практичне заняття 2.</p> <p>Зміст і</p> <p>особливості сучасної кризової журналістики (журналістики кризових ситуацій) (заняття 2).</p> <p><i>Мета:</i></p> <p>Надати студентам глибоке розуміння специфіки журналістики кризових ситуацій, розглянути різноманітні види криз та їхній вплив на журналістську діяльність, проаналізувати роль міжнародних інституцій у цій сфері, а також дослідити особливості висвітлення кризових ситуацій в Україні та світі.</p>	<p>3</p>	<p>Форми проведення занять– практичне заняття</p> <p>Методи та технології навчання: дослідницький, проблемно-пошуковий, дискусія, ситуативні задачі, презентація.</p> <p>Форма контролю:</p> <p>Створення медіа-плану для висвітлення гіпотетичної кризи (наприклад, природна катастрофа, терористичний акт).</p>
--	-----------------	--

<p>Практичне заняття 3.</p> <p>Стандарти професійної діяльності журналістів в умовах кризових ситуацій (заняття 1).</p> <p><i>Мета:</i> Ознайомити студентів з історією формування міжнародних стандартів журналістики. Вивчити основні міжнародні документи та конвенції, які регулюють діяльність журналістів у кризових ситуаціях. Проаналізувати ключові принципи міжнародних стандартів журналістики та їхню актуальність у сучасному світі. Розвинути у студентів критичне мислення щодо ролі журналістики в суспільстві та її відповідальності перед аудиторією.</p>	<p>3</p>	<p>Форми проведення занять– практичне заняття</p> <p>Методи та технології навчання: організація дискусій на актуальні теми реалізації стандартів професійної діяльності журналіста у кризових ситуаціях; обговорення кейсів з практики діяльності журналістів у кризових ситуаціях.</p> <p>Форма контролю: Інфографіка (презентація), яка пояснює основні принципи міжнародних стандартів журналістики в доступній формі.</p>
---	-----------------	---

<p>Практичне заняття 4.</p> <p>Стандарти професійної діяльності журналістів в умовах кризових ситуацій (заняття 2).</p> <p><i>Мета:</i> Ознайомити студентів з основними положеннями Кодексу етики українського журналіста. Проаналізувати, як вимоги Кодексу стосуються різних аспектів журналістської діяльності, зокрема балансу думок, відокремлення фактів від коментарів, оперативності, точності та коректності. Розвинути у студентів критичне мислення та здатність оцінювати якість журналістських матеріалів з точки зору дотримання етичних стандартів. Сформувати у студентів розуміння важливості дотримання етичних норм у журналістиці, особливо в умовах кризи.</p>	<p>3</p>	<p>Форми проведення занять– практичне заняття</p> <p>Методи та технології навчання: обговорення теоретичних питань, аналіз наукових статей за темою заняття; залучення презентацій, відеоматеріали; заохочення активної участі студентів у дискусіях і висловлення власної думки.</p> <p>Форма контролю: Аналітична робота щодо однієї з форм публічно-приватного партнерства в ЄС та оцінити її ефективність для вирішення конкретної суспільної проблеми.</p>
---	-----------------	--

<p>Практичне заняття 5.</p> <p>Основні підходи до висвітлення кризових ситуацій (заняття 1)</p> <p><i>Мета:</i> Ознайомити студентів з основними поняттями кризової журналістики. Вивчити особливості кожного з чотирьох підходів до висвітлення кризових ситуацій. Проаналізувати переваги та недоліки кожного підходу. Розвинути у студентів навички аналізу медіатекстів, пов'язаних з кризовими ситуаціями. Сформувати у студентів розуміння етичних аспектів висвітлення кризових ситуацій.</p>	<p>3</p>	<p>Форми проведення занять– практичне заняття</p> <p>Методи та технології навчання: обговорення етичних аспектів кризової журналістики; аналіз журналістських матеріалів, інфографіки, статистичних даних, фотографій та відео; обговорення актуальних питань кризової журналістики</p> <p>Форма контролю: Короткий відеоролик або стаття, присвячена вигаданій кризовій ситуації з використанням різних підходів до висвітлення (історії людей, аналіз даних, візуалізація).</p>
---	-----------------	--

<p>Практичне заняття 6.</p> <p>Основні підходи до висвітлення кризових ситуацій (заняття 2).</p> <p><i>Мета:</i> Оцінити роль соціальних мереж у формуванні громадської думки під час кризи. Проаналізувати переваги та недоліки журналістики в умовах кризи. Визначити ризики, пов'язані з сенсаціоналізмом у висвітленні кризових ситуацій. Обговорити особливості роботи журналістів-фрілансерів під час криз.</p>	<p>3</p>	<p>Форми проведення занять – практичне заняття</p> <p>Методи та технології навчання: дослідницький, проблемно-пошуковий, дискусія, ситуативні задачі, презентація; перегляд фільмів, репортажів про кризові ситуації, створених громадянськими журналістами; порівняння висвітлення однієї і тієї ж кризи в традиційних медіа та соціальних мережах..</p> <p>Форма контролю: Стратегія комунікації для організації, яка надає допомогу постраждалим внаслідок природної катастрофи.</p>
--	-----------------	--

<p>Практичне заняття 7.</p> <p>Збирання та опрацювання інформації в умовах кризових ситуацій(заняття 1).</p> <p><i>Мета:</i> Надати студентам розуміння специфіки збору та обробки інформації в умовах кризових ситуацій. Зосередити увагу на таких аспектах, як швидкість та оперативність збору інформації, обмежений доступ до джерел, загрози для безпеки журналістів та етичні дилеми, з якими вони стикаються.</p>	<p>3</p>	<p>Форми проведення занять– практичне заняття</p> <p>Методи та технології навчання: обговорення конкретних історичних кейсів, аналіз впливу різних факторів на розвиток стратегічних комунікацій; обговорення актуальних питань, пов'язаних з історією стратегічних комунікацій; проектна робота (студенти можуть обрати конкретний історичний період або постать і провести власне дослідження, підготувавши презентацію або есе).</p> <p>Форма контролю: Представити план евакуації для знімальної групи, яка працює в зоні активних бойових дій.</p>
---	-----------------	--

<p>Практичне заняття 8.</p> <p>Збирання та опрацювання інформації в умовах кризових ситуацій(заняття 2).</p> <p><i>Мета:</i> Надати студентам практичні навички збору та перевірки інформації в умовах кризових ситуацій. Зосередити увагу на різних методах збору інформації, таких як інтерв'ю, спостереження, аналіз документів та робота в соціальних мережах. Розвинути у студентів критичне мислення та вміння оцінювати достовірність інформації в умовах інформаційного шуму..</p>	<p>3</p>	<p>Форми проведення занять– практичне заняття</p> <p>Методи та технології навчання:використання візуальних матеріалів; практичні завдання (запропонувати студентам виконати практичні завдання, наприклад, проаналізувати кілька новинних матеріалів про кризу та оцінити їхню достовірність); робота в групах над розробкою алгоритму перевірки достовірності інформації в умовах кризи..</p> <p>Форма контролю: Створіть кризовий комунікаційний план для медіакомпанії, який допоможе ефективно реагувати на непередбачені ситуації.</p>
---	-----------------	--

<p>Практичне заняття 9.</p> <p>Збирання та опрацювання інформації в умовах кризових ситуацій(заняття 3).</p> <p><i>Мета:</i> Ознайомити студентів з етапами опрацювання інформації після збору. Вивчити принципи відбору фактів та їх логічного подання в матеріалі. Розглянути особливості мови та стилю повідомлень про кризові ситуації. Навчити студентів адаптувати мову до різних аудиторій та специфіки подій. Розвинути навички дотримання дедлайнів та оперативної підготовки матеріалів.</p>	<p>3</p>	<p>Форми проведення занять– практичне заняття</p> <p>Методи та технології навчання: практичні завдання(наприклад, написати короткий новину про кризу або підготувати сценарій для прямого ефіру); використання візуальних матеріалів; групова дискусія.</p> <p>Форма контролю: Укладення алгоритму дій журналіста при отриманні повідомлення про надзвичайну ситуацію. Створіть чек-лист для перевірки інформації, який можна використовувати при роботі в умовах кризи.</p>
--	-----------------	---

<p>Практичне заняття 10.</p> <p>Правові засади діяльності журналіста у кризових ситуаціях (заняття 1).</p> <p><i>Мета:</i> Надати студентам чітке розуміння правових засад діяльності журналіста в умовах кризових ситуацій. Зосередити увагу на міжнародному гуманітарному праві та національному законодавстві, що регулюють роботу журналістів в таких умовах. Допомогти студентам усвідомити свої права та обов'язки, а також відповідальність за поширення інформації в кризових ситуаціях.</p>	<p>3</p>	<p>Форми проведення занять– <i>практичне заняття</i></p> <p>Методи та технології навчання: колективне обговорення ключових понять та проблем, що виникають у процесі вивчення теми; групова дискусія; аналіз конкретних кейсів діяльності журналіста в умовах кризових ситуацій.</p> <p>Форма контролю: Аналітична робота щодо одного з рішень Європейського суду з прав людини, яке стосується справи, пов'язаної з медіа (наприклад, справа про захист репутації, обмеження свободи слова, право на доступ до інформації).</p>
---	-----------------	---

<p>Практичне заняття 11. Правові засади діяльності журналіста у кризових ситуаціях (заняття 2). <i>Мета:</i> Ознайомити студентів з основними правами журналістів, гарантованими законодавством. Проаналізувати, як ці права можуть бути обмежені під час кризи і які існують винятки. Вивчити механізми захисту прав журналістів, зокрема судовий захист. Розвинути у студентів критичне мислення щодо законодавчих змін в умовах кризи та їхнього впливу на свободу слова.</p>	3	<p>Форми проведення занять – практичне заняття Методи та технології навчання: колективне обговорення ключових понять та проблем, що виникають у процесі вивчення теми; групова дискусія; аналіз конкретних кейсів діяльності журналіста в умовах кризових ситуацій. Форма контролю: Аналітична робота щодо особливостей законодавства України, яке регулює діяльність журналістів в умовах кризи.</p>
--	----------	--

<p>Практичне заняття 12. Протидія фейкам і маніпуляціям в умовах кризи (конфлікту). <i>Мета:</i> Ознайомити студентів з різними видами фейків та маніпуляцій. Розвинути навички критичного аналізу інформації, що надходить з різних джерел. Вивчити психологічні механізми впливу фейків на суспільну свідомість. Навчити студентів розпізнавати мову ворожнечі та її наслідки. Проаналізувати особливості медійного висвітлення екстремальних ситуацій.</p>	<p>3</p>	<p>Форми проведення занять – практичне заняття Методи та технології навчання: вивчення прикладів журналістських матеріалів, інфографіка допоможуть студентам краще зрозуміти особливості протидії маніпуляціям і обману у медіапросторі; обговорення етичних аспектів поширення фейків, відповідальності за поширення недостовірної інформації, ролі держави в боротьбі з дезінформацією. Форма контролю: Аналітична робота на тему дій для редакції, який допоможе мінімізувати ризики поширення фейкових новин.</p>
<p>Усього практичні заняття</p>	<p>36</p>	
<p>Індивідуальне науково-дослідне завдання</p>	<p>24</p>	<p>Реферативна робота, контрольна робота (участь у наукових заходах навчально-наукового інституту права НУВГП, інших ЗВО)</p>
<p>Усього поточна складова оцінювання:</p>	<p>60</p>	
<p>Підсумкова складова оцінювання</p>		
<p>2.1 Модульний контроль №1</p>	<p>20</p>	<p>Тести</p>
<p>2.2 Модульний контроль №2</p>	<p>20</p>	<p>Тести</p>
<p>Усього підсумкова складова оцінювання:</p>	<p>40</p>	
<p>РАЗОМ</p>	<p>100</p>	
<p>Рекомендована література (основна, допоміжна)</p>		
<p>Основна література:</p>		

1. Військова журналістика. український аспект: становлення української військової журналістики; місце військової журналістики у медіапросторі в період воєнного стану; правові підстави діяльності військових журналістів під час воєнних дій / укл.: Копотун І. М., Коропатнік І. М., Микитюк М. А., Павлюк О. О., Пасіка С. П., Петков С. В. Київ. ВД «Професіонал», 2023. 676 с.
2. Буроменський М., Штурхецький С., Білз Е., Бетц М., Шюпп К., Казанжи З. Журналістика в умовах конфлікту: передовий досвід та рекомендації: Посібник рекомендацій для працівників ЗМІ. Київ: «Компанія ВАІТЕ», 2016. 118 с.
3. Журналістика в умовах конфлікту: передовий досвід та рекомендації: Посібник рекомендацій для працівників ЗМІ. Київ: «Компанія ВАІТЕ», 2016. 118 с.
4. Збірник документів Ради Європи: Безпека журналістів / Ради Європи. Київ: ТОВ «ЛІВ ПРИНТ», 2016. 49 с.

Допоміжна література:

5. Безсмертний В. Українська журналістика та її воєнний сегмент учора, сьогодні, завтра. Київ: Видавництво Ліра-К. 2019. 200 с.
6. Бурмагін О., Опришко Л. Правові засади професійної діяльності журналіста: Посібник для журналістів. Київ, 2021. 91 с.
7. Виклики для свободи слова та журналістів в умовах війни: соціологічне дослідження / П. Бондаренко, Т. Печончик, А. Сухарина, В. Яворський; Центр прав людини ZMINA. Київ, 2023. 56 с.
8. Гнатівський М. М. Міжнародне гуманітарне право. Довідник для журналістів / М. М. Гнатівський, Т. Р. Короткий, Н. В. Хендель. 2-ге вид., доповн. Одеса: Фенікс, 2015. 92 с.
9. Денесюк С.Г. Комунікологія: навчальний посібник. Вінниця: ВНТУ, 2015. 102 с.
10. Жаровська І., Ортинська Н. Інформаційна війна як сучасне глобалізаційне явище. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. 2020. № 2. С. 56–61.
11. Конфліктологія: навчальний посібник / П. С. Прибутко та ін.; Міністерство освіти і науки України, Київський національний університет внутрішніх справ. Київ: КНТ, 2011. 136 с.
12. Копистинська І. М. Основи журналістської майстерності. Навчально-методичний комплекс. [Електронне видання]. Івано-Франківськ. 2022. 35 с.
13. Кость С. Журналістика і війна: навч. посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2016. 414 с.
14. Матвійчук А. В. Місце деонтологічної теорії у практиці вищої школи. *Наукові праці Національного авіаційного університету. Серія: Юридичний вісник «Повітряне і космічне право»*. 2019. Вип. 3 (52). С. 40–46.
15. Матвійчук А. В. Ціннісний інтелект і проблема формування імперативу службового обов'язку. *Scientific research in the modern world. Proceedings of the 3rd International scientific and practical conference*. Perfect Publishing. Toronto, Canada. 2023. Pp. 612–617.
16. Матвійчук А. В. Поняття «обов'язку» у філософсько-правовому контексті. *Актуальні проблеми правотворення в сучасній Україні: матеріали XI Всеукраїнської науково-практичної конференції* (м. Рівне, Рівненський інститут КУП НАН України 20 квітня 2021 р.), Львів: «ГАЛИЧ-ПРЕС», 2021. С. 18–20.
17. Матвійчук А. В. Соціальний інтелект як засіб забезпечення сучасної ефективної політичної активності. *The 9th International scientific and practical conference "The world of science and innovation" (April 7-9, 2021)* Cognum Publishing House, London, United Kingdom. 2021. Pp. 470–473.
18. Нетреба М. М. Непомняща К. А. Робота журналіста в екстремальних ситуаціях. *Держава та регіони. Серія: Соціальні комунікації*. 2016. № 1. С. 93–97.
19. Почепцов Г. Г. Сучасні інформаційні війни. Вид. 3-тє, допов. та перероб. Київ: Києво-Могилянська акад., 2016. 504 с.
20. Снитко О. Кризові комунікації в інформаційному просторі України воєнної доби. *Актуальні проблеми української лінгвістики: теорія і практика*. 2023. № 46. С. 18–48.

<p>21. Штурхецький С. Особливості сучасних воєн: що потрібно знати журналістам. Острог : Видавництво Національного університету «Острозька академія». 2016. Т. 2 . 190 с.</p>
<p>Інформаційні ресурси в Інтернет</p>
<p>1. Бібліотека ім. В. І. Вернадського – http://www.nbuv.gov.ua 2. Верховна Рада України – http://zakon.rada.gov.ua 3. Президент України – http://www.president.gov.ua 4. Кабінет Міністрів України – http://www.kmu.gov.ua 5. Міністерство юстиції України – http://www.minjust.gov.ua 6. Центр стратегічних комунікацій. URL: https://stratcomua.org/ua 7. Центр протидії дезінформації. URL: https://cpd.gov.ua/</p>
<p>ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ</p>
<p>Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)</p>
<p>Комунікативні здібності, самоорганізація, уміння працювати в команді, управління своїм часом, критичне мислення.</p>
<p>Дедлайни та перескладання</p>
<p>Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/. Згідно цього документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі. Перездача модульних контролів здійснюється згідно http://nuwm.edu.ua/struktorni-pidroz dili/navch-nauk-tsentr-nezalez hnoho-otsiniuvannia-znan/dokument i. Оголошення стосовно дедлайнів задачі та перездачі оприлюднюються на сторінці MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/</p>
<p>Неформальна та інформальна освіта (за потреби)</p>
<p>Студенти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного Положення про неформальну освіту. http://ep3.nuwm.edu.ua/18660/ Також здобувачі вищої освіти можуть самостійно на платформах Prometheus, Coursera, FutureLearn та інших опановувати матеріал для перезарахування результатів навчання. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни/освітньої програми та перевірялись в підсумковому оцінюванні.</p>
<p>Правила академічної доброчесності</p>
<p>Усі виконані навчальні завдання здобувачі самостійно перевіряють на виявлення текстових запозичень через університетську платформу MOODLE http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Unplag. В аудиторії здобувачі не допускаються до списування та обману – за порушення принципів академічної доброчесності викладач може накладати санкції: зниження балів, повернення роботи на доопрацювання, не допущення до захисту роботи та ін.</p>
<p>Вимоги до відвідування</p>
<p>Здобувачу вищої освіти не дозволяється пропускати заняття без поважних причин. Якщо є довідка про хворобу чи іншу поважну причину, то здобувачу не потрібно відпрацьовувати пропущене заняття. Здобувач вищої освіти має право оформити індивідуальний графік навчання згідно відповідного положення http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/</p>

Автор
В.о. завідувача кафедри ІПЮЖ

Ольга МІТЧУК

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №911
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП):
Сертифікат 3FAA9288358EC003040000009B6C3700C8C2C100